

## Evropský seminář v Praze

Česká Národní agentura programu Leonardo da Vinci získala v loňském roce grant Evropské komise (DG Vzdělávání a kultura) na uspořádání valorizačního semináře. V souladu se záměry Evropské komise zaměřila seminář na vybraný sektor, a to na zemědělství. Cílem semináře tak bylo přispět k širšímu využívání výsledků projektů zaměřených na inovace odborného vzdělávání v zemědělství. Na seminář byli pozváni představitelé národních i regionálních organizací řídicích zemědělství a/nebo odborné vzdělávání, asociací farmářů, zemědělských komor, vzdělávacích organizací a také předkladatelé projektů a zástupci Národních agentur programu Leonardo da Vinci.

Seminář *Agriculture – Training – Europe* se konal 28. a 29. ledna 2005 v areálu České zemědělské univerzity v Praze, s níž Národní agentura na uspořádání semináře spolupracovala. Z 21 zemí přijelo do Prahy na seminář 120 účastníků.

Program jednoapůldenního semináře se skládal ze tří plenárních jednání a šesti workshopů. V prvním plenárním jednání vystoupili zástupci Evropské komise: za DG Vzdělávání a kultura P. Geleng a za DG Zemědělství a rozvoj venkova L. Víšek. Hovořili zejména o způsobech valorizace výsledků projektů programu Leonardo da Vinci a o roli odborného vzdělávání v rozvoji zemědělství. Účastníky semináře pozdravil také první náměstek českého ministra zemědělství K. Venera. M. Mulder z CEDEFOP hovořil o současném stavu a trendech ve vývoji odborného vzdělávání v zemědělství v zemích EU. Byly zde také prezentovány dva projekty, jeden nizozemský a jeden český.

Těžiště semináře spočívalo v diskusi ve workshopech. První tři workshopy byly zaměřeny na způsoby valorizace výsledků projektů (například na efektivní způsoby šíření informací a výsledků projektů) a druhé tři workshopy se zabývaly možnými postupy pro dosahování cílů Kodaňské deklarace (například na zvyšování kvality odborného vzdělávání). Diskuse v každém workshopu byla uvedena prezentací konkrétního projektu. Celkem bylo během semináře prezentováno

11 projektů z Nizozemí, České republiky, Itálie, Portugalska, Lotyšska, Maďarska a Německa. Na programu semináře byly i dvě panelové diskuse.

Součástí semináře byla také výstava zaměřená na prezentaci informací o činnostech a výsledcích práce různých organizací zabývajících se odborným vzděláváním v zemědělství a podporou rozvoje venkova. Česká Národní agentura poskytla účastníkům semináře také několik publikací: specifické Kompendium projektů programu Leonardo da Vinci s popisy více než 80 projektů z oboru odborného vzdělávání v zemědělství, odbornou stať o současném stavu a trendech ve vývoji odborného vzdělávání v zemědělství v EU a publikaci EK o evropské zemědělské politice.

Seminář *Agriculture – Training – Europe* umožnil nejen poskytnout užitečné informace o sektorově zaměřených projektech a jejich produktech, ale také výměnu zkušeností ze zlepšování odborného vzdělávání v zemědělství a navázání nových kontaktů. Zaměření semináře na určitý sektor se osvědčilo. Účastníci semináře ocenili obsah i organizaci semináře velmi dobrými známkami.

## European seminar in Prague

Last year the Czech National Agency of the Leonardo da Vinci programme received the grant from the European Commission (DG Education and Culture) for organising the valorisation seminar. In accordance with the strategy of the European Commission it focused the seminar on the





delivered a speech during the first plenary session: Ms. P. Geleng (DG Education and Culture) and Mr. L. Víšek DE Agriculture and Rural Development). They explained mainly the ways how to valorise the results of the Leonardo daVinci projects and the role of vocational training in the development of agriculture. Also the Czech Vice-minister of agriculture Mr. K. Venera addressed the participants. Mr. M. Mulder from CEDEFOP informed on the current state and trends in the development of vocational training in agriculture in the EU countries. Two projects (from the Netherlands and the Czech Republic) were presented during the first plenary session as well.

specific sector – on agriculture. The aim of the seminar was to contribute to better exploitation of the results of projects dealing with the innovations of the vocational education and training in agriculture. The representatives of national and regional bodies managing the agriculture and/or vocational education and training, farmers' associations, agricultural chambers, training providers and also the project promoters and national Agencies of the Leonardo daVinci programme were invited to participate in the seminar.

The seminar *Agriculture – Training – Europe* took place in the campus of the Czech University of Agriculture in Prague on 28 and 29 January 2005. 120 participants from 21 countries came to Prague.

The agenda of one-and-half day seminar consisted of three plenary sessions and six workshops. The representatives of both relevant DGs of the European Commission

workshops focused on the valorisation activities, procedures and mechanisms (e. g. efficient dissemination methods) and the second three workshops dealt with the ways how to achieve the objectives of the European VET policy (e. g. how to enhance the quality of the vocational education and training). Each workshop was introduced by the presentation of a Leonardo project. Altogether 11 projects from the Netherlands, Czech Republic, Italy, Portugal, Lithuania, Hungary and Germany were presented during the seminar. Two panel discussions were also on the agenda of the seminar.

An exhibition presenting information on activities and outcomes of various organisations dealing with vocational education and training in agriculture and development of rural areas was part of the seminar. The Czech National Agency prepared several publications for the participants: specific Compendium of Leonardo da Vinci projects with descriptions of more than 80 projects focused on the vocational training in agriculture, an expert study on the current state and trends in the development of vocational training in agriculture in the EU countries and EC publication on the European agricultural policy.

*Seminar Agriculture – Training – Europe* enabled not only providing the useful information on the relevant Leonardo daVinci projects and their products but also an exchange of experience about improvements of vocational training in agriculture as well as the networking and creation of new contacts. The sectoral approach of the seminar proved as very useful. The participants appreciated both the content and organisational aspects of the seminar by very good marks.



## Evropská cena kvality pro české projekty mobility

Jak jsme již informovali dříve, uděluje česká Národní agentura programu Leonardo da Vinci již několik let nejlepším projektům mobility certifikát kvality. Letos se však poprvé začlenila do podobné iniciativy na evropské úrovni. Podílela se spolu s Národními agenturami z Rakouska, Nizozemí, Švédska, Norska, Litvy, Islandu a Maďarska na vypracování metodiky hodnocení a oceňování nejlepších projektů mobility v Evropě.

Podle této metodiky měly Národní agentury možnost nominovat do této soutěže 4 projekty, vždy jeden do každé ze čtyř kategorií stanovených pro specifické cílové skupiny. První kategorie byla zaměřena na projekty pro studenty středních a vyšších odborných škol, druhá na studenty vysokých škol, třetí na mladé pracovníky a absolventy a čtvrtá na osoby odpovědné za odborné vzdělávání (učitele, lektory, tvůrce vzdělávacích programů, manažery lidských zdrojů a kariérové poradce).

Česká Národní agentura nominovala do této evropské soutěže na základě dosavadního hodnocení na národní úrovni čtyři projekty. Koncem roku 2004 hodnotily čtyři expertní skupiny 70 projektů nominovaných z různých zemí. Podle výsledků tohoto hodnocení bylo vybráno 20 nejlepších projektů, vždy 5 projektů v každé ze čtyř kategorií. Tyto projekty byly prezentovány na mezinárodní konferenci v norském Oslu ve dnech 24. – 25. ledna 2005 a převzaly diplom za vysokou kvalitu svých projektů.

V mezinárodním srovnání byla Česká republika velmi úspěšná, protože počet oceněných českých projektů byl třetí nejvyšší (za Maďarskem a Belgií). Mezi 20 oceněnými projekty byly dva české projekty. Projekt středního odborného učiliště v Horkách nad Jizerou *Agro-gastro team do Evropy* byl oceněn jako nejlepší v kategorii projektů pro studenty středních a vyšších odborných škol. V kategorii projektů pro osoby odpovědné za odborné vzdě-

lávání byl oceněn projekt Integrované střední školy energetické v Chomutově *Činnost záchranných jednotek v záchranném a havarijním systému země EU*.

Soutěž o Evropskou cenu kvality v mobilitě bude v příštím roce pokračovat a jejím vrcholem bude mezinárodní konference v Rakousku.



## European quality award for the Czech mobility projects

We have already informed that the Czech National Agency of the Leonardo da Vinci programme awarded already several years the best quality mobility projects by the quality award. This year The Czech National Agency participated for the first time in similar activity at European level. It co-operated together with the National Agencies from Austria, the Netherlands, Sweden, Norway, Lithuania, Iceland and Hungary in the elaboration of methodology for assessment and awarding the best mobility projects in Europe.

According to this methodology National Agencies could nominate 4 projects for this competition, one project for each of four categories designed for specific target groups. These four categories were distinguished by the target groups: students of the secondary and higher vocational schools, university students, young workers and persons responsible for vocational education and training (teachers, trainers, curricula designers, personnel managers and career guidance practitioners).

The Czech National Agency nominated four projects for the competition. The nomination was based on the assessment results at national level. At the end of 2004 four expert groups assessed 70 projects nominated by various countries. According to the results of this assessment 20 best projects were selected: 5 projects in each category. These projects were presented at the international conference in Norwegian Oslo on 24 – 25 January 2005. The projects also received the diploma for the high quality.

Czech Republic was very successful in the transnational comparison because it reached the third position according to the number of selected projects (behind Hungary and Belgium). Two Czech projects were selected among 20 awarded projects. The project *Agro-gastro team to Europe* implemented by the Apprenticeship Centre in Horky-on-Jizera was selected as the best one in the project category for students of secondary and higher vocational schools. The project *Activity of fire brigades in rescue and emergency system in EU countries* implemented by the Integrated Secondary School in Chomutov was awarded the diploma as high quality project in the project category for the persons responsible for the vocational education and training.

Competition European Quality Award for the mobility projects will continue in the next year. It will be concluded by the international conference in Austria.



## Leonardo pro malé a střední podniky

Malé a střední podniky jsou ve všech zemích důležitou součástí hospodářství. Průzkumy však ukazují, že odborné vzdělávání pracovníků malých a středních podniků je méně intenzivní než u větších podniků. Proto jsou projekty programu Leonardo da Vinci zaměřené na zlepšení vzdělávání pracovníků velmi užitečné. Jedním z nich je pilotní projekt Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě *Extended Technology and Management Training for SMEs*.

Tato univerzita úspěšně implementovala podobný projekt již před několika lety v prvním období programu Leonardo da Vinci. Tehdy spolu s dalšími partnery vypracovala pět vzdělávacích modulů pro odborné vzdělávání pracovníků malých a středních podniků ve třech jazykových verzích. V roce 2002 předložila výše zmíněný a nyní končící projekt, jehož cílem bylo vypracovat celkem devět vzdělávacích modulů v deseti jazykových verzích. Některé z těchto modulů jsou inovované verze modulů z dřívějšího projektu a některé jsou zcela nové. Jednotlivé moduly jsou zaměřeny na tato témata:

- Prevence znečišťování
- Řízení kvality
- Řízení ochrany životního prostředí
- Transfer technologií
- Management rizik
- Personální management
- Finanční řízení
- Marketing malých a středních podniků
- Ekodesign

Všechny vzdělávací moduly jsou určeny pro vzdělávání manažerů a pracovníků malých a středních podniků, ale také pro studenty příslušných oborů, potenciální podnikatele nebo účastníky rekvalifikačních vzdělávacích kurzů.

K důležitým inovačním rysům projektu patří především fakt, že každý vzdělávací modul je vypracován ve třech variantách se zřetelem k cílovým skupinám. První varianta/úroveň je určena pro manažery/vlastníky malých a středních podniků jako základní informace v dané tematice v rozsahu necelé půlhodiny výuky ke každému tématu. Cílovou skupi-

nou druhé úrovně jsou rovněž manažeri/vlastníci malých a středních podniků, avšak každé téma je zpracováno pro vzdělávací kurs v délce asi půl dne. Jednotlivé moduly obsahují i praktické příklady reálných situací. Moduly pro třetí úroveň předpokládají asi 15 výukových hodin a jsou tedy nejpodrobnější, včetně cvičných úkolů, pokynů pro lektory apod. Mohou se použít pro výuku v odborných školách a také pro rekvalifikační kurzy. Uživatelé si mohou ze souboru modulů a úrovní vybírat a kombinovat je podle svých potřeb.



Na projektu spolupracovaly partnerské organizace z Rakouska, Řecka, Itálie, Irska, Litvy, Polska, Rumunska, Švédska a Slovenska. Zvláštností projektu je vypracování i ruské jazykové verze. Bližší informace o projektu a jeho výsledcích jsou dostupné na webové stránce projektu ([www.etmt.cz](http://www.etmt.cz)) nebo na e-mailové adrese [Alena.Labodova@vsb.cz](mailto:Alena.Labodova@vsb.cz).

## Leonardo for SMEs

Small and medium sized enterprises are an important sector of economy in all countries, however, the surveys show that the vocational training of employees of SMEs is less intensive than in larger companies. Therefore, the Leonardo da Vinci projects focused on improvement of vocational training of employees are very useful. One of them is the pilot project *Extended Technology and Management Training for SMEs* implemented by the Technical University in Ostrava.

This University implemented successfully a similar project already several years ago within the first period of the Leonardo da Vinci programme. At that time it developed in co-operation with other partners five training modules for vocational training of the employees of SMEs in three language versions. In 2000 the University submitted the above mentioned project the aim of which was to develop altogether nine training modules in ten language versions. Some of these training modules are updated versions of training modules from the previous project and some are quite new. The training modules deal with the following themes:

- *Pollution prevention*
- *Quality management*
- *Environmental management*
- *Technology transfer*
- *Risk management*
- *Personnel management*
- *Financial management*
- *Marketing of SMEs*
- *Eco-design*

All training modules are intended for the continuing vocational training of managers and employees of SMEs but also students dealing with the respective areas, potential entrepreneurs or trainees in retraining courses.

The fact, that each training module has been developed in three alternatives/levels according to the target groups represents an important innovative feature of the project. The first alternative/level is intended for the mana-



gers/owners of SMEs as basic information in the specific area requiring the teaching in duration of about half an hour. The target group of the second alternative are also the managers/owners of SMEs, however, each theme is designed as the training course the duration of which is about half a day. The practical examples of real situations are incorporated into each training module at this level. The training modules for the third level envisage about 15 teaching hours because they are the most detailed, including tasks and exercises, instructions for trainers etc. They can be used by the vocational schools and/or for the retraining courses.

The users can select the relevant training modules and alternatives/levels and combine them according to their needs.

Partner organisations from Austria, Greece, Italy, Ireland, Latvia, Poland, Romania, Sweden and Slovakia were involved in the project. Specific feature of the project is also development of the Russian language version. More detailed information on the project and its results is available through the project web site ([www.etmt.cz](http://www.etmt.cz)) or through the e-mail address [Alena.Labodova@vsb.cz](mailto:Alena.Labodova@vsb.cz).

## Počty projektů mobility se zvyšují

Počty projektů mobility – zahraničních stáží mladých lidí a výměn zkušeností učitelů, lektorů a personalistů - se v České republice v rámci implementace evropského programu na podporu odborného vzdělávání Leonardo da Vinci stále zvyšují. V roce 2000 získalo grant z programu 82 českých organizací, zatímco v loňském roce již 169 organizací. Počty účastníků těchto projektů se rovněž zvyšují. Zatímco od počátku programu se projektů mobility zúčastnilo v České republice téměř 7 000 osob, letos se očekává dalších téměř 3 000 účastníků. To odpovídá i zvyšujícím se částkám na podporu těchto projektů: V roce 2000 činila asi 1 mil. Euro, loni se v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie zvýšila na 2,4 mil. Euro a letos se počítá s částkou 2,9 mil. Euro.

Letos v únoru obdržela Národní agentura programu Leonardo da Vinci

152 návrhů projektů mobility. Podobně jako v předcházejících letech převažují projekty stáží. Hlavní cílovou skupinou jsou studenti odborných středních škol. K nejčastějším cílovým zemím patří v českých projektech mobility Německo, Velká Británie, Rakousko, Nizozemí, Itálie a Francie. Předkladatelé projektů i účastníci projektů jsou ze všech krajů. Potěšitelné je, že mezi předkladateli projektů je vysoký podíl těch, kteří předkládají návrh projektu poprvé.

Je pravděpodobné, že letos bude vyhlášen ještě další termín pro předložení návrhů projektů a počet podpořených projektů tak bude opět vyšší než v loňském roce.

**Projekty mobility v ČR – Czech mobility projects**

Rok - Year	Projekty - Projects	Účastníci - Participants	Celkový grant - Total grant
2000	82	909	1,1 mill. EUR
2004	169	2 186	2,4 mill. EUR
2005 (odhad – est.)	180	2 800	2,9 mill. EUR

## The numbers of mobility projects are increasing

The numbers of mobility projects – placements of young people and exchanges of teachers, trainers and personnel managers – within the European vocational training action programme Leonardo da Vinci are steadily increasing in the Czech Republic. In 2000 82 Czech organisations received the Leonardo grant and in the last year already 169 organisations benefited. The numbers of participants in these projects are also increasing. From the beginning of the programme implementation in the Czech Republic nearly 7,000 participated in these projects, however, nearly 3,000 participants are expected in this year. It corresponds with the amounts envisaged for the support of these projects. In 2000

this amount reached approx. 1 mill. Euros and 2.9 mill. Euros is estimated for this year.

In February 2005 the National Agency of the Leonardo da Vinci programme received 152 proposals for the

mobility projects. Similarly like in previous years the placements projects prevail. The students of secondary vocational schools are the main target group in the Czech mobility projects. The most frequent target countries are Germany, United Kingdom, Austria, the Netherlands, Italy and France. Both the promoters and the participants are from all 14 regions of the country. The fact that there is high number of promoters who participate in the programme for the first time is positive.

In this year the National Agency will probably publish the next call for proposals. The number of selected mobility projects will be again higher than in the last year.

## Leonardo v budoucnu

Implementace evropského programu na podporu inovací odborného vzdělávání Leonardo da Vinci začala v roce 1995. První pětileté období programu skončilo v roce 1999 a od roku 2000 probíhá jeho druhé období, které skončí v prosinci 2006. Program během své více než desetileté existence prokázal, že je účinným nástrojem evropské vzdě-

lávací politiky v oblasti odborného vzdělávání a vhodným doplňkem opatření na národní úrovni v 31 evropských zemích, které se ho účastní.

V současné době se prostřednictvím grantů z programu každoročně podporují projekty mobility umožňující odborné stáže a výměny zkušeností v zahraničí pro 45 – 50

tisíc osob, většinou mladých lidí. Vedle toho se každoročně schvaluje kolem 250 pilotních projektů, projektů jazykových dovedností a dalších druhů projektů zaměřených na vypracování inovativních vzdělávacích materiálů.

S blížícím se koncem druhého období programu Leonardo da Vinci (a také dalších dvou vzdělávacích programů Sokrates a Mládež) zvyšuje Evropská komise intenzitu prací zaměřených na přípravu dalšího období 2007 – 2013. V souladu se záměry evropské vzdělávací politiky hodlá na příští období vyhlásit jeden rozsáhlý program na podporu rozvoje celoživotního učení. Tento program se bude skládat ze čtyř dílčích programů, které budou následovníky současných programů Comenius (podpora školního vzdělávání), Erasmus (podpora terciárního vzdělávání), Leonardo da Vinci (podpora odborného vzdělávání) a Grundtvig (podpora vzdělávání dospělých).

Při přípravách nového podprogramu zaměřeného na podporu rozvoje odborného vzdělávání si Evropská komise stanovila náročné cíle. V období 2007 – 2013 se má projektů mobility zúčastnit asi 860 000 osob, což je více než dvojnásobek současného stavu. Výrazně se mají zvýšit také počty podporovaných pilotních a podobných projektů. Tomu odpovídá i částka určená na podporu projektů. Má přesáhnout 3,5 miliardy Euro. Uvedená čísla ukazují, jaký důraz klade Evropská komise ve své politice na rozvoj vzdělávání.

Pro organizace, které využívaly a i nadále hodlají využívat program Leonardo da Vinci, mohou být uvedené údaje povzbuzením a ujištěním, že podpora rozvoje odborného vzdělávání z evropských zdrojů má dobrou budoucnost. O dalších přípravách na nový program budeme postupně informovat v dalších číslech našeho zpravodaje.

## Leonardo in the future

Implementation of the European vocational training action programme Leonardo da Vinci was launched in 1995. The first five-year period of the programme was finished in 1999 and since 2000 its second period has been running which will finish in December 2006. During its more than ten year existence the programme proved that it is effici-

ent tool of the European vocational training policy and appropriate supplement of national measures in 31 European participating countries.

In the current period the Leonardo da Vinci grants support the mobility projects enabling placements and experience exchange abroad for 45 – 50 thousand persons, mostly young people every year. Besides that about 250 pilot projects, language competence projects and other project types focused on the development of innovative training materials are selected every year.

Facing the approaching end of the second period of the Leonardo da Vinci programme (as well as other two educational programmes Sokrates and Youth) the European Commission increases the intensity of preparatory measures focused on the next period 2007 – 2013. In accordance with the strategy of European educational policy it is ready to launch one large programme supporting the development of lifelong learning. This programme will consist of four sub-programmes. They will be successors of current programmes Comenius (supporting school education), Erasmus (supporting tertiary education), Leonardo da Vinci (supporting vocational education and training) and Grundtvig (supporting education of adults).

During the preparatory measures for launch of the new sub-programme focused on support of vocational education and training the European Commission set challenging goals. In the period 2007 – 2013 number of mobility projects participants shall reach about 860,000 persons, it means twice higher number compared with the current one. Also the number of supported pilot and similar projects shall increase significantly. The total grant amount corresponds with these indicators. It shall exceed 3.5 billion Euros. These figures illustrate the attention of the European Commission paid to education in its policy.

All organisations participating in the programme now or in the future can accept these data as motivation and assurance that the support of the vocational education and training development by the European resources has good future. We will inform on further preparations of the new programme in the next issues of our newsletter.

## Užitečné kontaktní údaje / Useful contact data

- **Národní agentura programu Leonardo da Vinci, Národní vzdělávací fond**  
**Czech National Agency of the Leonardo da Vinci programme: Opletalova 25, 110 00 Praha 1**
- **tel.: (00420) 224 500 522 ■ fax: (00420) 224 500 502 ■ e-mail: leonardo@nvf.cz**
- **<http://www.nvf.cz/leonardo>**
- **Webová stránka Evropské komise pro program Leonardo da Vinci / Website of the European Commission for the Leonardo da Vinci programme:**  
**[http://europa.eu.int/com/education/leonardo/leonardo2\\_en.html](http://europa.eu.int/com/education/leonardo/leonardo2_en.html)**
- **Webová stránka databáze pro vyhledávání partnerů / Website of the partner search database:**  
**<http://www.leonardodavinci.net/psd>**

**S podporou MŠMT a Evropské komise vydala Národní agentura programu Leonardo da Vinci při Národním vzdělávacím fondu o.p.s. v Praze v březnu 2005. Registrační číslo: MK ČR E 15777.**